

Bruxelles, 2 mai 2023
(OR. en)

8863/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0079(COD)**

**COMPET 380
IND 202
MI 348
POLCOM 72
WTO 58
RELEX 519
RECH 154
CODEC 739**

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 – Dezbateri de orientare

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă a președinției privind o „propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020”, în vederea dezbaterii de orientare din cadrul reuniunii Consiliului Competitivitate din 22 mai 2023.

**Notă a președinției pentru dezbaterile de orientare legată de Actul european privind materiile
prime critice****în cadrul Consiliului Competitivitate din 22 mai**

UE s-a angajat pe un drum pentru a deveni neutră din punct de vedere climatic până cel târziu în 2050. Pentru a atinge acest obiectiv, UE trebuie să dezvolte și să producă o gamă largă de tehnologii cu zero emisii nete care necesită materii prime critice și strategice (MPC și MPS). MPC și MPS stau la baza multor lanțuri de aprovizionare industriale. Acestea sunt necesare nu numai pentru tranziția verde și cea digitală, ci și pentru a spori competitivitatea pe termen lung a UE și pentru a ne menține reziliența și securitatea. Aceste materii prime sunt, de asemenea, indispensabile pentru sectoare strategice, cum ar fi sănătatea, spațiul și apărarea. Perturbările lanțului de aprovizionare pot avea consecințe negative semnificative pentru industria și securitatea UE și pentru realizarea obiectivelor politice ale UE.

Cererea de MPC nu a fost niciodată atât de mare. Din cauza investițiilor globale masive în tehnologii curate, a transformării digitale și a nevoilor sporite în materie de apărare, având în vedere invadarea Ucrainei de către Rusia, se preconizează că cererea va crește vertiginos în următorii ani. Cererea totală de minerale la nivel mondial va crește de două până la patru ori în următorii 20 de ani, iar cererea de materii prime pentru baterii, cum ar fi litiul, urmează să crească până la de 42 de ori față de nivelurile actuale. În plus, se estimează că cererea de pământuri rare, cum ar fi neodimul, dysprosiul și praseodimul, necesare pentru fabricarea de magneți permanenți – care, la rândul lor, sunt utilizați, de exemplu, în turbinele eoliene și în vehiculele electrice –, va crește cu aproximativ 250 % în perioada 2020-2030.

În prezent, UE este puternic dependentă de importurile de MPC. Producția mondială de MPC este concentrată masiv în câteva țări din lume. De exemplu, UE este extrem de dependentă (în proporție de peste 90 %) de China în ceea ce privește pământurile rare ușoare și pământurile rare grele, galiul și magneziul. În plus, cererea UE de magneți permanenți este acoperită în proporție de 98 % de importurile din China. De asemenea, UE depinde în mare măsură de câteva țări în ceea ce privește prelucrarea și rafinarea materiilor prime; de exemplu, China controlează 56 % din capacitatea globală de litium rafinat și 58 % din capacitatea de producție a manganului rafinat; 63 % din cobaltul mondial utilizat în baterii este extras în Republica Democratică Congo, în timp ce 60 % este rafinat în China. Africa de Sud asigură 71 % din necesarul UE de metale din grupul platinei, iar Turcia asigură 98 % din aprovizionarea UE cu borat. Unele dintre aceste țări nu împărtășesc valorile europene și nici nu respectă standardele europene sociale, de mediu și de guvernare. Acest lucru subliniază necesitatea de a căuta diferite forme de cooperare și de a consolida relațiile comerciale ale UE cu parteneri de încredere, de exemplu prin acorduri de liber schimb sau parteneriate strategice.

MPC au devenit un pion într-un joc geopolitic în care UE trebuie să fie un actor major. Este evident că este necesar să se diversifice sursele de MPC și să se asigure securitatea aprovizionării pentru a se aduce beneficii industriei UE și pentru a se garanta că UE va fi în măsură să își îndeplinească obiectivele climatice și digitale, precum și să răspundă nevoilor sale în materie de apărare. În acest scop, UE trebuie să se concentreze pe diversificarea importurilor sale, dar și pe consolidarea propriei capacități în ceea ce privește extracția, prelucrarea și reciclarea materiilor prime critice.

Deși dispune de depozite mari și de mine aflate în exploatare, UE este un actor minor în ceea ce privește extracția, prelucrarea și reciclarea MPC și MPS. Rata de reciclare pentru multe materii prime este mai mică de 1 %. UE are potențial geologic, dar, în general, Europa este insuficient exploatată din mai multe motive, unul dintre acestea fiind o sarcină de reglementare considerabilă. De exemplu, doar aproximativ 2 % din investițiile globale în explorare sunt direcționate către statele membre ale UE. Acesta este un domeniu cu potențial neexploatat. Începând din 2018, Comisia Europeană, împreună cu reprezentanți ai statelor membre (membri ai Grupului UE pentru aprovizionarea cu materii prime), a colectat informații cu privire la proiecte legate de MPC. În prezent, baza de date conține date privind rezervele și resursele din 22 de țări cu privire la 26 de MPC și șapte materii prime suplimentare. Principalul obstacol în calea inițierii proiectelor de extracție ale UE îl reprezintă procesele de autorizare îndelungate, fragmentate și imprevizibile. În plus, investițiile sunt îngreunate de explorarea insuficientă a resurselor minerale europene, de inconsecvențele dintre politicile de mediu și cele de promovare a investițiilor și de nivelul scăzut de acceptare a mineritului de către public.

Pentru a aborda aceste aspecte și pentru a asigura aprovizionarea sigură, diversificată și durabilă a UE cu MPC, Comisia Europeană a prezentat, la 16 martie, o comunicare și un regulament privind materiile prime critice. Dimensiunea politicii externe este abordată în mare măsură în comunicare, în timp ce regulamentul abordează dimensiunea pieței interne și dimensiunea industrială.

Regulamentul privind materiile prime critice (RMPC) se bazează pe patru piloni. În primul rând, propune includerea listei materiilor prime critice și a unei noi liste de materii prime strategice în cadrul regulamentului și, prin urmare, codificarea acestora în legislație. În același timp, regulamentul propune criterii de referință pentru îmbunătățirea capacităților de extracție, prelucrare și reciclare a MPC în UE și pentru orientarea eforturilor de diversificare. În al doilea rând, regulamentul propune noi măsuri de consolidare a capacităților europene privind materiile prime critice de-a lungul întregului lanț valoric, cum ar fi un nou cadru pentru selectarea și punerea în aplicare a proiectelor strategice, care pot beneficia de un proces simplificat de autorizare, și stabilește cerințe naționale pentru crearea de programe de explorare în Europa. În plus, statele membre au obligația de a furniza tuturor proiectelor privind materiile prime critice un ghișeu unic pentru toate autorizațiile relevante. Regulamentul propune, de asemenea, un set de măsuri pentru a spori reciclarea și recuperarea MPC în vederea asigurării capacităților europene. În al treilea rând, regulamentul stabilește acțiuni de îmbunătățire a pregătirii UE și de atenuare a riscurilor legate de aprovizionare. În cele din urmă, se va institui o structură de conducere comună sub forma unui consiliu care va oferi consiliere și va coordona punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în regulament și va discuta despre parteneriatele strategice ale UE cu țările terțe.

O provocare pentru industria minieră este faptul că amplasarea zăcămintelor de rocă solidă este rezultatul proceselor geologice și, prin urmare, zăcămintele de minerale nu pot fi relocate, spre deosebire de alte activități industriale. Există întotdeauna interese concurente atunci când se propune deschiderea unei noi mine sau când se desfășoară activități de explorare. Pentru ca RMPC să își atingă obiectivele, trebuie să găsească un echilibru adecvat între interese diferite, uneori contradictorii, permițând astfel creșterea producției UE și menținând, în același timp, standarde înalte de mediu. Atenuarea oricărui impact negativ – ecologic sau social – este la fel de importantă pentru proiectele din țările terțe.

Miniștrii sunt invitați să-și exprime opiniile cu privire la următoarele întrebări:

- Măsurile propuse în RMPC sunt suficiente în vederea realizării ambiției de a consolida capacitatea de extracție, prelucrare și reciclare a UE, astfel cum a fost stabilită de Comisie?
 - Propunerea Comisiei oferă un echilibru adecvat între interesele concurente, de exemplu între standardele de mediu și necesitatea sporită de extracție, prelucrare și reciclare în UE a MPC și MPS?
 - Cum putem spori gradul de acceptare socială a mineritului în statele membre ale UE?
-